کوتاه دیپلماسی

زاغری به بیمارستان منتقل شد

● **شرق:** نازنین زاغری در بخش روان‌پزشکی بیمارستان امام‌خمینی بستری شد. وکیل او با تأیید این خبر گفته که از یک سال و اندی پیش، وضعیت عصبی این زندانی دوتابعیتی به‌هم ریخته بود و با وضعیت افسردگی شدیدی که داشت، نگرانی احتمال خودکشی او شدت پیدا کرده بود.محمود بهزادی‌راد که وکیل این زندانی است، همچنین اضافه کرد دست راست زاغری دچار کندی حرکت شده است. از همین‌رو مسئولان زندان با انتقال زاغری به بیمارستان موافقت کرده و او به ساختمان ولیعصر بیمارستان امام‌خمینی منتقل شده است. این وکیل همچنین یادآوری کرد اغلب با حضور یکی از نزدیکان در دوران بیمارستان این بیماران، موافقت می‌شد اما تاکنون به خانواده زاغری اجازه ملاقات داده نشده است. نازنین زاغری در سال ۲۰۱۶ در حالی‌که گفته می‌شد برای ملاقات با والدینش به تهران سفر کرده بود، هنگام بازگشت از ایران به بریتانیا به همراه دختر دوساله‌اش در فرودگاه امام‌خمینی بازداشت شد. او به اتهام جاسوسی به پنج سال زندان محکوم شده است. تاکنون انگلیس برای آزادی او رایزنی‌هایی کرده اما به نظر می‌رسد اغلب آنها شرایط زاغری را وخیم‌تر کرده است. آن‌گونه که سفر بوریس جانسون، وزیر خارجه سابق انگلیس به ایران، در این راستا انجام شد اما او هنگام بازگشت پرونده زاغری را وارد پروسه پیچیده‌ای کرد. جانسون گفت زاغری برای آموزش روزنامه‌نگاری به تهران سفر کرده بود. به نوشته یورونیوز، ریچارد راتکلیف، همسر نازنین زاغری، گفته است: «امیدوارم انتقال او به بیمارستان به معنی این باشد که به معالجه پزشکی دسترسی دارد و به او توجه می‌شود». برخی پرونده او و آزادی‌اش را پرونده‌ای سیاسی ارزیابی می‌کنند و مسائل زیادی را به پرونده او مرتبط می‌کنند؛ از طلب ایران بابت تانک‌های چیفتن تا به‌تازگی ماجرای نفت‌کش ایرانی گریس۱ که در آب‌های جبل‌الطارق از سوی انگلیس توقیف شده است و رایزنی درباره آن ادامه دارد.

قطع‌نامه‌ای برای بازگشت آمریکا به برجام

● **ایسنا:** جمعی از قانون‌گذاران دموکرات آمریکا قطع‌نامه‌ای را برای پیوستن مجدد واشنگتن به توافق هسته‌ای ارائه کردند. هم‌زمان که تنش‌های آمریکا با ایران افزایش یافته است، چند نفر از اعضای دموکرات مجلس نمایندگان آمریکا، شامل باربارا لی، دیوید پرایس و جن شاکووسکی قطع‌نامه‌ای را ارائه کرده‌اند که از دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا می‌خواهد مجددا به برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) بپیوندد. بنابر گزارش صفحه رسمی باربارا لی در پایگاه اینترنتی مجلس نمایندگان، این قطع‌نامه علاوه بر درخواست برای پیوستن به برجام، از دولت ترامپ می‌خواهد هرچه فوری دست به اقداماتی برای کاهش تنش‌ها بزند و از دیپلماسی به‌عنوان ابزار رسیدگی به دیگر مسائل با ایران استفاده کند.بنا بر این گزارش، این قطع‌نامه همچنین مورد حمایت جمعی دیگر از اعضای مجلس نمایندگان آمریکا، از جمله جان یارموث، پیتر ولچ، ارل بلومنائر، لیود داگت، گری کونولی، اندی لوین، مارک پوکان و دونالد پاین، دب هالند و... قرار گرفته است.

محدودشدن دیپلمات‌های ایرانی و خانواده‌هایشان در نیویورک

● **ایسنا:** آمریکا تردد دیپلمات‌های ایرانی و خانواده‌هایشان را در نیویورک محدود کرد. به گزارش رویترز، طبق یک نامه رسمی دیپلماتیک که از سوی آمریکا به هیئت ایران در سازمان ملل فرستاده شده و رویترز نیز روز سه‌شنبه آن را مشاهده کرده است، آمریکا محدودیت‌هایی برای تردد بیش از ۱۰ دیپلمات ایرانی و خانواده‌هایشان که ساکن نیویورک هستند، قائل شده است.این دیپلمات‌ها مشمول همان حکمی هستند که روز یکشنبه از سوی آمریکا برای محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران، در نظر گرفته شد که در میان تنش‌های بالاگرفته دو کشور به سازمان ملل رفته است.آنها فقط می‌توانند بین مقر سازمان ملل، هیئت ایران در سازمان ملل، محل اقامت سفیر ایران در سازمان ملل و فرودگاه جان اف کندی تردد کنند. وزیر امور خارجه آمریکا در چند روز گذشته در گفت‌وگو با روزنامه واشنگتن‌پست، گفت دولت آمریکا بر اساس الزاماتش طبق توافق با سازمان ملل برای سفر ظریف و هیئت همراهش به نیویورک روادید صادر کرده است.این در حالی است که فرهان حق، سخنگوی سازمان ملل، با بیان اینکه سازمان ملل از محدودیت تردد محمدجواد ظریف، وزیر امورخارجه ایران و هیئت همراهش در نیویورک نگران است، گفت دبیرخانه این سازمان برای بررسی این موضوع با دیپلمات‌های آمریکایی و ایرانی در تماس است. محمدجواد ظریف نیز درباره محدودشدن ترددش در نیویورک از سوی آمریکا در گفت‌وگو با شبکه ان‌بی‌سی، گفت: من برای مذاکره با دولت آمریکا درباره مسائل مختلف اینجا نیستم و برای شرکت در نشست سازمان ملل اینجا هستم. آمریکا یک تعهد قانونی برای میزبانی مقر [سازمان ملل] دارد. اگر آنها از مقر سازمان ملل خوششان نمی‌آید، باید این را در همان‌جا مطرح کنند نه با من.

نفت‌کش اماراتی در عبور از تنگه هرمز گم شد

معمای نفت‌کش‌ها

روح‌اله نخعی: آسوشیتدپرس گزارش داد نفت‌کشی متعلق به امارات متحده عربی هنگام عبور از تنگه هرمز و بعد از ورود به آب‌های ایران، سه روز است که ردیاب‌های خود را خاموش کرده و ارتباط با آن نیز قطع شده است. در واکنش به این خبر، ایالات متحده آمریکا ابراز نگرانی کرد که این نفت‌کش از سوی ایران ضبط شده باشد.

ای‌پی از یک کارشناس این حوزه به نام کاپیتان رانجیت راجا نقل می‌کند که این نفت‌کش، سه ماه بوده که ردیاب‌هایش را خاموش نکرده بوده است: «این یک چراغ هشدار است».

گزارش‌ها نشان می‌دهد مسیر حرکت نفت‌کش کوچک «ریاح» به طور معمول شامل دوبی و شارجه در ساحل غربی و فجیره در ساحل شرقی امارات بوده. این کشتی برای حرکت از ساحل غربی به شرقی، نیازمند عبور از تنگه هرمز بوده است. طبق این اطلاعات، مبدأ و مقصد ریاح امارات بوده‌اند.

مقامات ایران می‌گویند در روزهای گذشته فقط به درخواست کمک یک نفت‌کش پاسخ داده‌اند. به گزارش ایسنا، سیدعباس موسوی دراین‌باره گفت: «یک نفت‌کش خارجی به دلیل نقص فنی در خلیج فارس دچار مشکل شد که طبق مقررات بین‌المللی نیروهای ایرانی پس از دریافت درخواست کمک به سوی آن رفته و با یدک‌کش به سمت آب‌های ایران کشیده شده تا تعمیرات لازم روی آن صورت گیرد».

او اعلام کرد: «جزئیات بیشتر درباره این موضوع متعاقبا اعلام می‌شود». موسوی در صحبت‌هایش اشاره‌ای به نام کشتی، کشور صاحب آن و جزئیات بیشتر نکرده است؛ اما مقامات اماراتی روایت دیگری ارائه می‌دهند. ای‌پی از یک مقام اماراتی بدون ذکر نام نقل می‌کند که این کشتی «درخواست کمک اضطراری ارسال نکرده است»، «ما به همراه شرکای بین‌المللی‌مان وضعیت را رصد می‌کنیم».

سلب مسئولیت امارات

«پرایم تنکرز»، شرکتی که به‌عنوان مالک کشتی ثبت شده، به ای‌پی گفته که این کشتی را به شرکت دیگری به نام «موج البحر» فروخته است؛ اما در پاسخ به پیگیری ای‌پی، فردی از این شرکت مدعی شده که مالکیت هیچ کشتی‌ای را در اختیار ندارد. مقام اماراتی نیز مدعی شده است که امارات مالکیت این کشتی و اداره‌اش را در اختیار نداشته و پرسنل اماراتی هم نداشته است. در توضیحات این مقام به مالکیت محموله کشتی اشاره‌ای نشده است. ای‌پی می‌نویسد این مقام اماراتی توضیح بیشتری نداده است.

وب‌سایت تنکر ترکرز که رفت‌وآمدهای نفتی را رصد می‌کند، در توییتی اشاره کرد این نفت‌کش با پرچم پاناما تردد می‌کرده است. تنکر ترکرز می‌نویسد این کشتی که بین دو ساحل شرقی و غربی امارات حرکت می‌کرده است، ۱۴ جولای برای اولین‌بار درحالی‌که سرعت خود را کاهش می‌داده، وارد آب‌های ایران شده است.

چند ماه پیش، یک نفت‌کش ایرانی به نام «شادی» در نزدیکی بندر جده عربستان سعودی دچار اختلال شد و با درخواست کمک از بندر، به ساحل منتقل شد؛ اما پس از پایان تعمیرات، عربستان از آزادکردن آن خودداری کرد. این موضوع با اعتراضات وزیر نفت و نمایندگان مجلس ایران نیز همراه شد و درخواست آنها برای پایان این چالش را به همراه داشت. امارات متحده عربی، مانند عربستان، از متحدان منطقه‌ای ایالات متحده آمریکا است. در ماجرای پهپاد آمریکایی گزارش‌ها نشان داد این پهپاد جاسوسی، از پایگاهی در امارات به سمت ایران حرکت کرده بود.

ترزا می درباره نفت‌کش ایران با دولت جبل‌الطارق مذاکره می‌کند

سخنگوی ترزا می اعلام کرد که نخست‌وزیر انگلیس قرار است با رئیس دولت محلی جبل‌الطارق بر سر کشتی حامل نفت ایران گفت‌وگویی داشته باشد. به گزارش ایسنا به نقل از پایگاه خبری یواس‌نیوز، سخنگوی نخست‌وزیر انگلیس اعلام کرد که ترزا می قرار است گفت‌وگویی با فابیان پیکاردو، رئیس دولت محلی جبل‌الطارق، درباره کشتی گریس ۱ داشته باشد. پیکاردو در زمان ضبط این نفت‌کش با انتشار پیامی ویدئویی توضیح داده بود مراحل مختلف فرایند ضبط نفت‌کش گریس ۱، با دستور و آگاهی او و با حضور نیروهای دریایی سلطنتی بریتانیا انجام شده بود. نیروهای دریایی بریتانیا، بعد از همکاری در ضبط کشتی، اداره ادامه ماجرا را در اختیار نیروهای محلی گذاشتند.

انگلیس: سطح کلی نیروهای‌مان در خلیج فارس افزایش نمی‌یابد

بریتانیا همچنین در توضیح اعزام کشتی‌های جدید به خلیج فارس تأکید کرده است قصد افزایش حضور نظامی در خلیج فارس را ندارد. سفارت انگلیس در ایران در توییتی تأکید کرد اعزام کشتی از سوی دولت انگلیس به خلیج فارس مطابق یک رویه چرخشی مشخص و برای جایگزین‌کردن کشتی‌های دیگر این کشور است و سطح کلی نیروهای انگلیسی در منطقه افزایش نمی‌یابد. به گزارش ایسنا، سفارت انگلیس اعلام کرد: «یادداشت منتشرشده از طرف وزارت دفاع بریتانیا نشان می‌دهد کشتی‌هایی که عازم خلیج فارس هستند، مطابق یک رویه چرخشی مشخص جایگزین کشتی‌های دیگر می‌شوند؛ بنابراین سطح کلی نیروهای ما در منطقه، برخلاف آنچه برخی رسانه‌ها القا کرده‌اند، افزایش نمی‌یابد». پس از انتشار اخباری مبنی بر اینکه انگلیس قصد دارد سومین ناو جنگی خود را به خاورمیانه بفرستد، سخنگوی ترزا می، نخست‌وزیر انگلیس، گفت: تشدید تنش‌ها میان کشورهای غربی و ایران به نفع هیچ‌کس نیست. ما این مسئله را بارها به ایرانی‌ها گفته‌ایم.

برنامه آمریکا برای افزایش امنیت خلیج فارس جمعه رونمایی می‌شود

از سوی دیگر، بلومبرگ گزارش می‌دهد که آمریکا قصد دارد دستورالعمل‌هایی برای دیپلمات‌های خارجی مستقر در واشنگتن بفرستد تا پروژه‌ای جدید برای حفاظت از نقل‌وانتقالات دریایی در غرب آسیا را فعال کند. برایان هوک، نماینده ویژه وزارت خارجه ایالات متحده در امور ایران، دراین‌باره گفته است فرماندهی مرکزی ایالات متحده مشغول کار روی برنامه‌ای بازدارنده برای تهدیدات در خلیج فارس بوده است. هوک گفته است روز جمعه در نشست خبری مشترکی با وزارت دفاع، از راهبرد حفاظت از مسیرهای دریایی رونمایی خواهد کرد.

خبر

در گزارش معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری تشریح شد

۲ راهکار حقوقی برای نجات نفت‌کش گریس ۱

● معاونت تحقیقات، آموزش و حقوق شهروندی معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری در گزارشی به بررسی وضعیت کشتی گریس [1] که در جبل‌الطارق توسط بریتانیا ضبط شده است، پرداخت.در این گزارش آمده است: «کشتی گریس در مالکیت روسیه بوده و تحت پرچم پاناما، نفت ایران را حمل می‌کرده است». طبق قوانین آب‌های آزاد تنها کشور صاحب پرچم حق ادعا دارد: «بنابراین ایران نمی‌تواند بر اساس حقوق دریایی، برای اعمال صلاحیت و حمایت کنسولی نسبت به کشتی یادشده هیچ اقدامی کند و تنها کشور پاناما از چنین حقی برخوردار است». گزارش درباره استفاده از پرچم پاناما به «قوانین آسان این کشور» اشاره می‌کند که «سطح استانداردها و قوانین کنترلی و ایمنی بسیار ساده‌تری نسبت به کشورهای دیگر دارد، همچنین در این کشور قوانینی وجود ندارد که استفاده از پرچم را منوط به پذیرش تابعیت کشور صاحب پرچم توسط تعداد مشخصی از ملوان‌های کشتی کند». این گزارش آورده است که استفاده از این پرچم در شرایطی مانند تحریم به کار می‌آید. در گزارش معاونت ریاست‌جمهوری توضیح داده شده که «تحریم‌های یک‌جانبه اتحادیه اروپا جز برای کشورهای عضو این اتحادیه الزام‌آور نیست و براساس یک اصل کلی و مبنایی حقوق بین‌الملل، هیچ کشوری نمی‌تواند به اعمال فراسرزمینی قوانین و مقررات خود بپردازد»؛ بنابراین نه ایران و نه پاناما «با فرض صحت ادعای بریتانیا در خصوص مقصد نفت‌کش گریس، الزامی به رعایت قوانین تحریمی یک‌جانبه اتحادیه اروپا در قبال کشورهای ثالث ندارد و از این‌رو اقدام به توقیف این نفت‌کش به این دلیل غیرقانونی و خلاف حقوق بین‌الملل است».این گزارش، راهکارهای حقوقی پیش‌روی ایران را چنین توصیف می‌کند: «تنها راهکار حقوقی برای مقابله با توقیف کشتی گریس، شکایت به مجمع عمومی سازمان ملل متحد و شورای امنیت تحت‌عنوان کلی تنش‌زایی و بحران‌آفرینی بریتانیا با توقیف محموله نفت ایران، براساس مواد ۳۴ و ۳۵ منشور ملل متحد است که چنین امکانی را به کشورهای عضو سازمان ملل متحد داده است. دیگر امکان موجود، رایزنی دیپلماتیک با پاناما به‌عنوان کشور صاحب پرچم کشتی است تا درخواست آزادی سریع کشتی و خدمه آن را بر اساس کنوانسیون ۱۹۸۲ مطرح کند».

حاشیه‌سازی بر سر سخنان ظریف در مورد مذاکره موشکی

پاسخ وزیر تعلیق به محال بود

بعد از محدودیت تردد دیپلمات‌های ایرانی و جواد ظریف در نیویورک، حاشیه‌سازی بر سر یکی از مصاحبه‌های او نیز شروع شده است. در حالی‌که ظریف مثل همیشه در مورد مذاکره درباره برنامه موشکی ایران حرف زده، آسوشیتدپرس با تقطیع جمله‌ای از گفت‌وگو با ان‌بی‌سی‌نیوز، نتیجه گرفتند ایران تمایل دارد درباره قابلیت‌های موشکی خود گفت‌وگو کند. مقامات آمریکایی هم با استناد به این برداشت نادرست مدعی شدند ایرانی‌ها برای نخستین بار برای گفت‌وگو درباره برنامه موشکی اعلام آمادگی کرده‌اند.

ظریف چه گفت

به گزارش ایرنا، متن کامل سؤال و پاسخ ظریف این‌گونه بود که وزیر امور خارجه در پاسخ به سؤالی گفته بود اگر این تحریم‌ها برداشته شود، فرصت برای مذاکره بیشتر می‌شود و مجری پرسید: حتی اگر برنامه موشکی ایران هم روی میز باشد؟

ظریف پاسخ داد: «اجازه دهید با چیزی شروع کنیم که پیش‌تر روی آن توافق کرده‌ایم و ببینیم چه‌کار می‌توانیم انجام دهیم و بعد اگر می‌خواهید درباره برنامه موشکی صحبت کنید در آن صورت باید درباره میزان سلاحی که به منطقه ما فروخته می‌شود هم گفت‌وگو کنیم. ایران سال گذشته در مجموع ۱۶ میلیارد دلار هزینه نظامی داشت. کشور ما ۸۲ میلیون نفر جمعیت دارد و حدود یک میلیون نیروی مسلح و فقط ۱۶ میلیارد دلار هزینه کردیم. امارات متحده عربی با یک میلیون جمعیت (بومی)، ۲۲ میلیارد دلار هزینه (بخش نظامی) کرد. عربستان سعودی با کمتر از نصف جمعیت ما ۶۷ میلیارد دلار هزینه کرد. بیشتر آنها (تسلیحات خریداری‌شده) آمریکایی هستند. این تسلیحات آمریکایی هستند که وارد منطقه ما می‌شوند و منطقه ما را در آستانه انفجار قرار می‌دهند. از این‌رو اگر آنها می‌خواهند درباره موشک‌های ما حرف بزنند، اول باید فروش این تسلیحات از جمله موشک‌ها را متوقف کنند».

با این حال، از مجموع این اظهارات شفاف و واضح وزیر امور خارجه ایران، خبرگزاری آسوشیتدپرس این برداشت را به مخاطبان خود ارائه داد که «وزیر خارجه ایران می‌گوید گفت‌وگو بر سر برنامه موشکی با آمریکا امکان‌پذیر است». با استناد به این برداشت مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا، مدعی شد ایرانی‌ها برای اولین بار برای گفت‌وگو درباره برنامه موشکی خودشان ابراز آمادگی کرده‌اند.

واکنش ایران

ساعتی بعد از این اظهارنظرها «علیرضا میریوسفی»، سخنگوی دفتر نمایندگی دائم ایران در سازمان ملل، فضاسازی رسانه‌ای درباره آمادگی ایران برای گفت‌وگو درخصوص برنامه موشکی را تکذیب و تأکید کرد: «برنامه موشکی ایران تحت هیچ شرایطی و با هیچ کشوری قابل مذاکره نیست». میریوسفی ادامه داد: «مطمئن هستیم خبرنگاران آسوشیتدپرس به اندازه کافی با زبان محاوره‌ای انگلیسی در این مصاحبه آشنا باشند و می‌دانند چگونه منظور گوینده را در یک مصاحبه چالشی به‌طور صحیح از متن استخراج کنند. استخراج یک تفسیر نادرست از یک متن و قراردادن آن در یک سرخط خبری یقینا موضوعی است که از ارزش و اعتماد یک رسانه معتبر نزد افکار عمومی می‌کاهد».

نمایندگی دائم جمهوری اسلامی ایران نزد سازمان ملل هم با اشاره به تفسیر اشتباه سخنان دکتر محمدجواد ظریف، اعلام کرد: «تفسیری که آسوشیتدپرس از مصاحبه دکتر ظریف با ان‌بی‌سی‌نیوز درباره آمادگی مذاکره درباره برنامه موشکی ایران کرده، به‌طور کامل اشتباه است. این جمله که «اگر ایالات متحده می‌خواهد درباره موشک صحبت کند، باید فروش انواع سلاح به کشورهای منطقه شامل فروش موشک را متوقف کند»، به هیچ عنوان به این معنی نیست که ایران مایل است درباره برخی جنبه‌های توان موشکی خود مذاکره کند. توان موشکی ایران به‌طور مطلق و تحت هر شرایطی قابل مذاکره با هیچ شخص یا کشوری نیست».

سیدعباس موسوی نیز در توییتی در پاسخ به برخی اظهارات مبنی بر آمادگی ایران برای مذاکره در ارتباط با فعالیت‌های موشکی و استنباط اشتباهی که از سخنان ظریف از سوی برخی از رسانه‌ها در مصاحبه با شبکه آمریکایی ان‌بی‌سی درباره فعالیت‌های موشکی ایران صورت گرفته بود، نوشت: «پاسخ دکتر ظریف به مجری ان‌بی‌سی دقیق، هوشمندانه و به قول اهل فن «تعلیق به محال» بود. هم توپ را در زمین آمریکا انداخت و هم به‌جای موضع تدافعی، موضوع فروش تسلیحات آمریکا به کشورهای منطقه را به چالش کشید. موضع ایران و دکتر ظریف درباره توانمندی‌های موشکی کشور مشخص است».
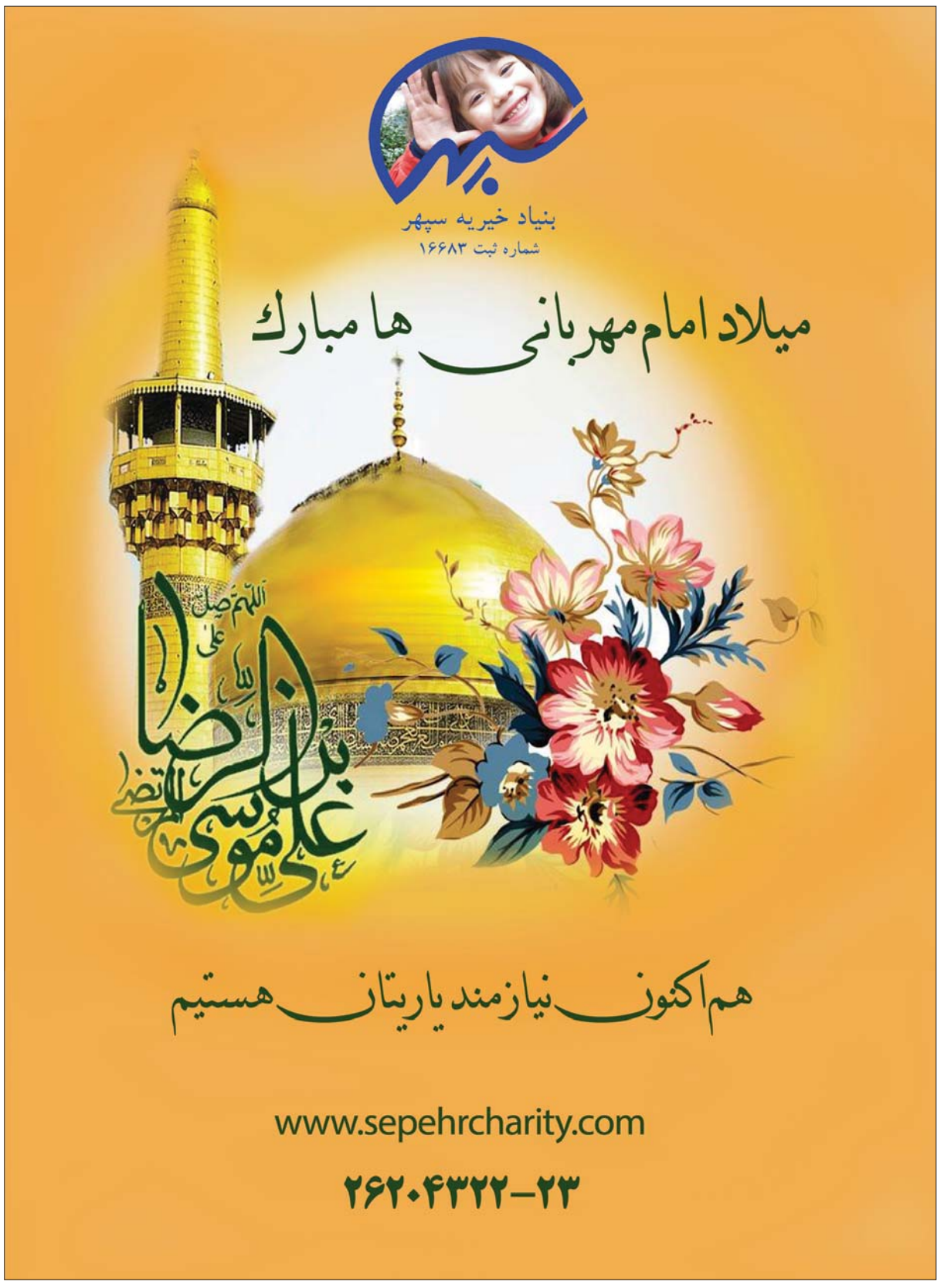
به گزارش ایسنا، برایان هوک، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران، در پاسخ به بخش فارسی صدای آمریکا درباره تمایل واشنگتن برای مذاکره با تهران، مدعی شد: ما همه اقدامات برای حل اختلافات‌مان با ایران را از طریق دیپلماتیک اتخاذ کرده‌ایم اما ایران اقدامات دیپلماتیک ما را بارها رد کرده است.